

Yrkesutbildningar i Socialpedagogiskt Arbete

Normerande utbildningsområden

Styrdokument för BALSAMs medlemsskolor

Yrkesutbildningar i Socialpedagogiskt Arbete

Inledning

Föreningen BALSAM är en branschorganisation för utveckling och kvalitetssäkring av tvååriga socialpedagogiska yrkesutbildningar. Utbildningarna är eftergymnasiala och kännetecknas av utbildningsområdena som beskrivs i denna text. Utbildningsområdena har gemensamt utarbetats och godkänts av BALSAM-skolorna. Varje skola har samtidigt sin specifika profil där det finns möjlighet att erbjuda en specialisering i ämnen som är relaterade till övriga utbildningsområden. Utbildningsområdena är vägledande för skolornas planering av innehåll och inriktning. Varje utbildare inom BALSAM är fri att programförklara sin utbildning och benämna den med en eventuell annan yrkestitel än 'Socialpedagog'.

Utbildningarna leder till specialiserade yrkeskunskaper i socialpedagogiskt arbete.

På föreningens medlemsmöte 22 oktober 2022 togs beslut om att anta dessa gemensamma områden.

Yrkesutbildningar i Socialpedagogiskt Arbete

Utbildningsområde 1: Etik och värdegrund inom socialt välfärdsarbete

Inom utbildningsområdet ligger tonvikten på utveckling av personliga tanke- och handlingsmönster. Utvecklingen ska ske i förhållande till den värdegrund och de perspektiv som är viktiga i det sociala arbetet. Inom området identifieras målgrupperna för det sociala arbetet. Utöver det problematiseras processen och terminologin som används för att konstruera en målgrupp. Deltagaren får insikt om och utvecklar sin förmåga att praktisera det sociala arbetets värdegrund. Deltagaren utvecklar sin förmåga till självinsikt, empati och reflektion. Vidare utvecklar deltagaren sin förmåga att möta andra på ett inkluderande sätt med förståelse för individers olikheter.

Kunskaper

Efter avslutat utbildningsområde har deltagaren kunskaper om:

- Yrkesetik
- Värdegrund

Färdigheter

Efter avslutat utbildningsområde kan deltagaren:

- Problematisera och diskutera yrkesrelaterade situationer från olika etiska perspektiv

Kompetens

Efter avslutat utbildningsområde har deltagaren kompetens att:

- Bemöta andra med respekt och empati inom ramen för socialt arbete
- Självständigt resonera om etiska dilemman inom socialt arbete

.....

Yrkesutbildningar i Socialpedagogiskt Arbete

Utbildningsområde 2: Det sociala arbetets organisation, lagstiftning och dokumentation

Inom utbildningsområde 2 diskuteras och analyseras det sociala arbetets roll i välfärdssamhället från olika perspektiv. I utbildningsområdet får deltagaren förståelse för att det sociala arbetets organisation och arbetssätt är i ständig utveckling. Deltagaren utvecklar en förmåga att förhålla sig kritisk till verksamhetens organisation och metoder. I utbildningsområdet ingår kunskap om lagstiftning och styrdokument som är relevant för yrket. Deltagaren får kunskaper om vilka krav som lagstiftningen ställer på dokumentation inom socialpedagogens olika arbetsområden.

Kunskaper

Efter avslutat utbildningsområde har deltagaren kunskaper om:

- Olika modeller för att organisera socialt arbete
- Relevant lagstiftning
- Dokumentation

Färdigheter

Efter avslutat utbildningsområde kan deltagaren:

- Lösa enklare juridiska problem kopplade till yrket
- Dokumentera socialt arbete i enlighet med gällande lagstiftning

Kompetens

Efter avslutat utbildningsområde har deltagaren kompetens att:

- Själständigt arbeta i enlighet med den lagstiftning som styr socialt arbete
 - Själständigt dokumentera socialt arbete i enlighet med gällande lagstiftning
-

Yrkesutbildningar i Socialpedagogiskt Arbete

Utbildningsområde 3: Samhällsvetenskap för socialpedagoger

Utbildningsområde 3 innehåller för utbildningen relevanta samhällsvetenskapliga ämnen som exempelvis sociologi och kriminologi. Utbildningsområdet syftar till att ge kunskaper i hur sociala strukturer påverkar människors förutsättningar för att inkluderas i samhället. Genom fördjupning i samhällsvetenskapliga teorier, begrepp och empiri hjälps den blivande socialpedagogen att förstå hur strukturer påverkar människors handlingsutrymme. Samhällsvetenskap används för att problematisera socialt arbete som enbart fokuserar på individnivå utan att ta hänsyn till den sociala kontexten.

I utbildningsområdet studeras också offentlig förvaltning med syfte att öka socialpedagogens förmåga att vägleda andra i samhället.

Kunskaper

Efter avslutat utbildningsområde har deltagaren kunskaper om:

- Samhällsvetenskapliga begrepp och teorier
- Processer i den offentliga förvaltningen

Färdigheter

Efter avslutat utbildningsområde kan deltagaren:

- Använda samhällsvetenskap för att resonera om hur individer påverkas av strukturer
- Tänka kritiskt kring samhällsvetenskapliga frågor och formulera åsikter som underbyggs av empiri
- Lösa uppgifter som går ut på att vägleda andra i samhället

Kompetens

Efter avslutat utbildningsområde har deltagaren kompetens att:

- Självständigt använda samhällsvetenskapliga teorier för att utveckla och förstå processer inom socialt arbete
- Självständigt problematisera socialt arbete som fokuserar på individnivå

.....

Yrkesutbildningar i Socialpedagogiskt Arbete

Utbildningsområde 4: Psykologi för socialpedagoger

I utbildningsområde 4 ges deltagaren en introduktion till ämnet psykologi. I området introduceras deltagaren till olika perspektiv inom ämnet psykologi. Ämnet ger förståelse för mänskliga beteenden, tankar och känslor. I utbildningsområdet utvecklas även kunskaper om psykologi och dynamik på gruppnivå. Därtill lär sig deltagaren om personlighetsstörningar och psykiska sjukdomar.

Kunskaper

Efter avslutat utbildningsområde har deltagaren kunskaper om:

- Olika psykologiska perspektiv
- Psykologiska behandlingsmetoder
- Diagnoser, personlighetsstörningar och psykiska sjukdomar

Färdigheter

Efter avslutat utbildningsområde kan deltagaren:

- Analysera en situation eller problematik från olika psykologiska perspektiv
- Förstå hur andra yrkesgrupper använder psykologiska behandlingsmetoder
- Förstå hur personlighetsstörningar och psykiska sjukdomar påverkar beteende

Kompetens

Efter avslutat utbildningsområde har deltagaren kompetens att:

- Understödjande och medverka i arbetet med psykologiska behandlingsmetoder
- Arbeta inkluderande med personer som exempelvis har personlighetsstörningar eller psykiska sjukdomar

.....

Yrkesutbildningar i Socialpedagogiskt Arbete

Utbildningsområde 5: Socialpedagogik

Utbildningsområde 5 innehåller såväl teoretisk som praktisk socialpedagogisk kunskap. Deltagaren utvecklar förståelse för hur olika traditioner, teorier och begrepp har påverkat yrkesrollen. Deltagaren utvecklar även ett professionellt förhållningsätt samt ökar sin förmåga till självreflektion i relation till yrkesrollen. Utöver det innefattar området metoder för praktiskt socialpedagogiskt arbete. Hur arbete med sociala problem ser ut behandlas på individ-, grupp- och samhällsnivå.

Kunskaper

Efter avslutat utbildningsområde har deltagaren kunskaper om:

- Teoretisk socialpedagogik
- Praktisk socialpedagogik

Färdigheter

Efter avslutat utbildningsområde kan deltagaren:

- Planera, utföra och utvärdera socialpedagogiska insatser

Kompetens

Efter avslutat utbildningsområde har deltagaren kompetens att:

- Ansvara för och leda socialpedagogiska insatser
- Självständigt arbeta socialpedagogiskt med olika målgrupper

.....

Utbildningsområde 6: Vetenskapsteori, metod och fördjupningsarbete

Utbildningsområde 6 handlar om att ge deltagaren en introduktion till vad vetenskap är och vad som skiljer vetenskap från andra sorters kunskap. Deltagaren får en orientering i vetenskapliga metoder, källhantering och källkritik. Under momentet utvecklar deltagaren förmågan att tillgodogöra sig och sortera vetenskaplig information. Därtill lär sig deltagaren att identifiera uppenbara metodologiska brister i en vetenskaplig studie. Deltagaren utvecklar förståelse för hur dispositionen av en text kan påverka läsarens möjlighet att förstå och granska innehåll. Grundläggande kunskaper om evidensbaserat socialt arbete liksom forskningsetiska frågor lyfts fram i momentet.

Deltagaren skriver ett eget fördjupningsarbete med stöd av en handledare.

Kunskaper

Efter avslutat utbildningsområde har deltagaren kunskaper om:

- Vetenskapsteori, metod och forskningsetik
- Källkritik och källhantering
- Evidensbaserat socialt arbete

Färdigheter

Efter avslutat utbildningsområde kan deltagaren:

- Läsa och förstå vetenskapliga texter på svenska och engelska
- Granska vetenskapliga texter och bedöma deras trovärdighet samt relevans
- Planera socialpedagogiska insatser med utgångspunkt i vetenskaplig information

Kompetens

Efter avslutat utbildningsområde har deltagaren kompetens att:

- Självständigt söka, tillgodogöra sig och tillämpa vetenskaplig information

.....

Yrkesutbildningar i Socialpedagogiskt Arbete

Utbildningsområde 7: Lärande i Arbete (LiA)

Inom utbildningsområde 7 omsätter deltagaren teoretiska kunskaper om socialpedagogiskt arbete till praktiska färdigheter. Momentet innefattar att planera och genomföra socialpedagogiska insatser tillsammans med en handledare. Genom att möta klienter och ta del av professionellas erfarenheter inom fältet utvecklar deltagaren strategier för eget handlande. Deltagaren får under momentet kännedom om lagstiftning, organisation och lokala rutiner på praktikplatsen.

Kunskaper

Efter avslutat utbildningsområde har deltagaren kunskaper om:

- Praktiska socialpedagogiska insatser
- Organisation, rutiner och relevant lagstiftning

Färdigheter

Efter avslutat utbildningsområde kan deltagaren:

- Skapa konstruktiva relationer med klienter och kollegor
- Utföra klientnära arbetsuppgifter

Kompetens

Efter avslutat utbildningsområde har deltagaren kompetens att:

- Självständigt ansvara över klientnära arbete
- Agera med etisk medvetenhet i förhållande till målgruppen

.....